

Особливості організації соціально-педагогічної роботи з учнівською молоддю у територіальній громаді

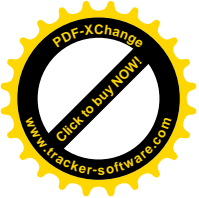
Зараз в Україні соціально-педагогічна робота в громаді як один із видів професійної соціально-педагогічної діяльності перебуває в фазі свого становлення. Вивчається та узагальнюється досвід організації цієї роботи, здійснюються перші спроби її соціально-правового обґрунтування .

У соціології громада переважно розглядається як спільнота - об'єднання людей з метою соціальної взаємодії. В основі утворення й функціонування соціальних спільнот лежать різноманітні чинники, особливості, ознаки: суспільний поділ праці, сфера й характер діяльності, стабільність інтересів, потреб, цілей, завдань; походження, культури, менталітет.

Громада – це групова соціальна спільнота, члени котрої поділяють єдину територію, об'єднані повсякденними регулярними стосунками. Вона відрізняється від інших спільнот індивідуальністю та емоційністю внутрішніх зв'язків, що обумовлюється родовими, сусідськими та товариськими взаємостосунками, культурою, замкнутістю системи [1, с.3].

На місцевому рівні соціальної роботи можна найбільш повно врахувати особливості соціальних проблем, що характерні для даного соціуму, а також визначити організації та фахівців, які можуть брати участь у їх вирішенні. Індивідуальний рівень соціальної роботи – це безпосередня робота з конкретною особою чи групою осіб, які звернулися за допомогою до певних соціальних служб [3, с. 21].

У соціальній роботі під соціальними технологіями найчастіше сукупність прийомів, методів і впливів, застосовуваних соціальними службами, окремими установами соціального обслуговування і соціальними працівниками для досягнення поставлених цілей в процесі здійснення соціальної роботи, вирішення різного роду соціальних проблем, оптимізації об'єкта соціального впливу.

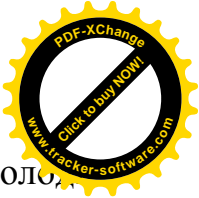

До найважливіших видів загальних технологій соціальної роботи відносяться: соціальна діагностика, соціальна експертиза, соціальна профілактика, соціальна реабілітація, соціальна адаптація, соціальна терапія [2, с. 5].

Важливо відзначити: якщо загальна ієрархія методів соціальної роботи з населенням в цілому являє собою послідовність індивідуальних, групових і громадських методів, то особливістю соціальної роботи з молоддю виступає як би «перевернутість» піраміди, в основі якої знаходиться мобільна соціальна робота, яка об'єднує всю сукупність методів. Першочергове вплив (первинний контакт) виявляється на життєвий простір молоді, здійснюється соціальна робота на громадському рівні. Оскільки молодь схильна формуватися за принципом групових інтересів, встановлення довірчих і солідарних відносин між соціальним працівником і молодими людьми здійснюється на груповому рівні, на якому і включається механізм групового методу соціальної роботи. І тільки на останньому етапі виникає можливість індивідуального методу – консультування і надання конкретної допомоги [3, с. 45].

Особливості соціальних технологій допомоги молоді пов'язані зі специфікою її соціального стану. З одного боку, молодь потребує підтримки з боку держави, так як ресурсів сім'ї може не вистачати. З іншого, будь-яка допомога молоді повинна носити зворотний характер або супроводжуватися соціально-прийнятними умовами, оскільки молодь потенційно економічно найбільш активна [1, с. 44].

Необхідно збагачення сформованої соціальної практики західним досвідом застосування гнучких інноваційних соціальних технологій, де накопичено широкий досвід роботи з маргінальними групами молоді, їх поступової ресоціалізації, в тому числі через роботу з важкими підлітками або вуличними дітьми, а також на соціальні підприємства.

В силу об'єктивних причин (недостатності життєвого досвіду) у молоді велика потреба в різного роду консультаційних службах, перш за все – за психологічним, юридичним і медико-сексуальних питань.

Найскладніше в роботі з молоддю – переконати юнаків і дівчат в необхідності звернення в соціальну службу, важливості прийти туди в перший раз і перейнятися довірою до персоналу. Тому з боку фахівців – соціальних працівників, соціальних педагогів, психологів – повинні проводитися спеціальні заходи по залученню молодих людей, роз'яснення мети та завдань діяльності подібних установ, про необхідність і корисність їх роботи для всіх категорій молодого покоління. Такі заходи найкраще проводити там, де вони навчаються або на вулиці. Ефективність заходів значно підвищиться, якщо роз'яснювальні бесіди для «важких» дітей, підлітків і молодих людей будуть проводити не дорослі, а самі представники молоді – їхні друзі та знайомі (волонтери) [1, с. 66].

Важливо відзначити, що молодіжні служби в Західних країнах все частіше діють за принципом – не послуги для молоді, а служби, організовані самою молоддю в інтересах вирішення власних проблем і розвитку суспільства в цілому. В першу чергу вони спираються на добровільну участь молоді в суспільно корисної діяльності.

Світова практика соціальної роботи з молоддю підказує багато цікавих варіанти організації, фінансування, ресурсного забезпечення цієї діяльності, які могли б бути осмислені та використані в умовах дійсності вітчизняних соціальних служб, з урахуванням наявного в нашій країні досвіду.

Використана література

1. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: Навчальний посібник / О.В. Безпалько – К., 2015. – 176 с.
2. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: Метод. матеріали для тренера / О.В. Безпалько та інші; Під заг. ред. І.Д. Звереві. – К.: Наук. світ, 2014. – 69 с.

3. Семигіна Т.В. Робота в громаді: практика й політика. / Т.В. Семигіна
К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2014. – 180 с.